

coerent?”. După cum se observă, primele 5 capitole au drept obiect chestiuni privind noțiunile noi și predarea lor, capitolele 6-9 dezbate probleme de management al clasei, iar ultimul capitol vorbește despre planificarea unității de învățare, planificarea lecțiilor și secvențelor de lecție. Întrebarea finală poate cea mai importantă „este o întrebare de sinteză prin aceea că ea le organizează pe primele nouă într-un cadru teoretic care să faciliteze conceperea unităților de instruire și a lecțiilor din acele unități” (*ib.*, p. 18).

Cartea este ușor de parcurs, fiecare capitol fiind structurat asemănător: o scurtă introducere urmată de o anumită parte „În clasă”, unde ne este povestit o secvență din viața dascălului personajului recurent, dl Hutchins. Urmează subcapitolul „Aspecte teoretice”, unde sunt menționate, prezentate, analizate și sintetizate studiile și cercetările efectuate cu privire la specificul capitolului respectiv. După aceea, o listă cu „Pași de urmat” și explicațiile necesare fiecărui pas nu sunt prezentate pentru a valorifica din plin partea teoretică în scopul atingerii obiectivului întrevăzut în întrebarea-titlu. Chiar dacă nu este menționat explicit, majoritatea sfaturilor se adresează aceluiași interes al educației în mediul preuniversitar. Toate capitolele conțin tabele și scheme pentru a facilita înțelegerea și se termină cu un scurt rezumat. Prin parcurgerea primelor cinci capitole observăm că autorul susține folosirea în procesul de instruire a unor metode cât mai diverse, centrate pe nevoile și particularitățile de vârstă ale elevilor. Nu se vorbește despre cum comunicarea obiectivelor este strâns legată de evaluarea formativă și de aprecierea reușitelor elevilor. În continuare, aflăm importanța „inputurilor determinante pentru învățare” și diferența dintre tipurile de cunoaștere. „De asemenea, profesorii trebuie să fie conștienți de cele patru tipuri de sarcini prin care sunt generate și testate ipotezele: sarcinile bazate pe experiment, sarcinile de rezolvare de probleme, sarcinile de decizie și sarcinile investigative” (p. 167). Ridicarea nivelului de energie al elevilor este de asemenea discutat, iar pe parcurs găsim și sfaturi legate de implicarea părinților în teme pentru acasă sau tehnici de luare a notițelor – utile nu numai pedagogilor.

Eficiența managementului clasei este crescută chiar și de configurarea clasei, nu numai de stabilirea unui set de reguli, care ar trebui revizuit pe parcursul anului școlar împreună cu elevii. Autorul pledează pentru o atitudine echilibrată, astfel încât să se evite comportamentul pozitiv și să includă atât aprecieri verbale și nonverbale, cât și recompense palpabile sau implicarea celor de acasă. „În plus, măsurile care trebuie luate pentru remedierea comportamentului negativ includ prezența de spirit, sancțiunea directă, conștientizarea grupului, conștientizarea

(urmare de la pagina 148)

familiei, pregătirea unei strategii pentru dezamorsarea situațiilor extrem de tensionate, trasarea unui plan general de disciplină” (p. 254). Capitolele 8 și 9 dezbate o problemă etică. Astfel, cum „profesorii trebuie să aibă în vedere modul în care se comportă, în contrast cu sentimentele și gândurile pe care le pot nutri” (p. 275). Este prezentată o serie de strategii pe care le putem pune în aplicare astfel încât să evităm să ne comportăm diferit cu elevii.

Cu foarte mult interes, Robert J. Marzano, încheie această lucrare cu un capitol care vorbește despre proiectare. „Doyle demonstrează că maniera în care profesorii concep și organizează aceste sarcini academice afectează procesul de învățare. În acest caz, profesorul care proiectează și organizează activitățile de învățare va avea rezultate mult mai bune decât profesorul care nu procedează astfel” (p. 299). „Cum procedăm pentru a organiza lecții eficiente într-o unitate coerentă?” Răspunsul la această întrebare înglobează și valorifică toate capitolele anterioare, adugând și câteva exemple de schișe organizatorice pe care profesorul le poate concepe pentru uz personal.

Asistăm, așadar, la apariția în limba română a unui volum important pentru literatura de specialitate, util atât celor cu pregătire în pedagogie, cât și celor nespecializați dar care caută un punct de plecare. Autorul abordează într-un mod avizat aspecte din viața de zi cu zi a oricărui dascăl, fără să omită să adauge sfaturi pentru elevi sau părinții lor. Latura artistică a autorului este dezvoltată în sugestiile, povestioarele și „Pașii de urmat” fără să neglijeze confirmarea teoretică a acestor propuneri de ordin practic. Lista bibliografică, care se întinde pe nu mai puțin de 36 de pagini, este doar unul dintre exemplele în acest sens. Chiar autorul încheie cartea prin a spune: „În această carte am susținut ideea că predarea eficientă este în parte artă și în parte știință”.

*Armand A. Voinov, Universitatea de Vest din Timișoara,
armand.voinov96@e-uvv.ro*
